

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 27g/2019

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 23 alin. (2)
din Codul de executare

CHIȘINĂU

25 februarie 2019

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHIL,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Corneliu GURIN,
dlui Artur REȘETNICOV,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteața, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 11 februarie 2019,
Înregistrată pe aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 25 februarie 2019 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 23 alin. (2) din Codul de executare, ridicată de către dl Anatolie Culicov, în dosarul nr. 2ra-5/2019, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.
2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională pe 11 februarie 2019, de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ din cadrul Curții Supreme de Justiție, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 12 august 2016, dl Anatolie Culicov s-a adresat în judecată împotriva B.C. „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” S.A. cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată. În motivarea acțiunii, acesta a invocat faptul că instituția financiară a permis decontarea dintr-un cont bancar a mijloacelor financiare asupra cărora era aplicat un sechestru de către un executor judecătoresc în scopul executării unui document executoriu eliberat de către instanța de judecată în favoarea lui Anatolie Culicov.
4. Prin hotărârea din 26 mai 2017 a judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de către dl Anatolie Culicov a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul B.C. „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” S.A. în beneficiul dlui Anatolie Culicov a prejudiciului material și a taxei de stat.
5. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 5 aprilie 2018, apelul declarat de către B.C. „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” S.A. a fost respins, fiind menținută fără modificări hotărârea primei instanțe. B.C. „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” S.A. a contestat decizia instanței de apel, recursul fiind declarat admisibil.

6. Pe 6 februarie 2019, în cadrul examinării recursului, dl Anatolie Culicov a depus o excepție de neconstituționalitate referitoare la articolul 23 alin. (2) din Codul de executare.

7. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție s-a dispus trimiterea sesizării la Curtea Constituțională, în vederea soluționării excepției.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

9. Prevederile relevante ale Codului de executare, adoptat prin Legea nr. 443 din 24 decembrie 2004, sunt următoarele:

Articolul 23

Consecințele neexecutării cerințelor executorului judecătoresc

„(1) În cazul în care acțiunile (inacțiunile) cu elemente ale contravenției ale persoanelor care, fără motive justificative, nu îndeplinesc cerințele executorului judecătoresc sau împiedică executarea documentului executoriu, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal cu privire la contravenție, pe care îl înaintează spre examinare instanței de judecată. În cazul în care aceste acțiuni conțin elemente ale infracțiunii, executorul judecătoresc expediază materialele organelor de urmărire penală.

(2) În cazul când persoanele care nu sunt părți în procedura de executare nu îndeplinesc prevederile art. 63 alin.(1), art. 92, 98, 99, ale capitolului VIII secțiunea a 2-a din prezentul cod sau în cazul când aceste persoane furnizează informații eronate, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, creditorul poate pretinde încasarea de la acestea a sumei ce urma a fi încasată de la debitor, dar nu a fost încasată din vina lor, precum și reparația prejudiciilor cauzate.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. În argumentarea excepției de neconstituționalitate, autorul consideră că prevederile articolului 23 alin. (2) din Codul de executare nu sunt clare și previzibile. Norma de drept instituie răspunderea materială pentru persoanele care nu sunt părți în procedura de executare și nu prevede condițiile concrete în care creditorul poate pretinde reparația prejudiciilor provocate.

11. De asemenea, autorul consideră că prevederea contestată nu prevede dacă încasarea sumei ratate din vina terțului poate fi solicitată în perioada derulării procedurii de executare sau poate fi cerută doar după ce procedura de executare încetează din anumite motive sau titlul executoriu este restituit.

12. În opinia sa, prevederile contestate contravin articolelor 1 alin.(3), 20 și 23 alin. (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de executare, ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl Anatolie Culicov, în dosarul nr. 2ra-5/2019, pendinte la Curtea Supremă de Justiție. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 23 alin. (2) din Codul de executare. Potrivit autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile contestate nu respectă exigențele previzibilității și clarității, autorul fiind în realitate nemulțumit de faptul că acestea nu instituie o soluție legislativă referitoare la momentul încasării sumei ce urmează a fi primită de la terț.

17. Cu referire la critica de neconstituționalitate raportată la articolul 23 din Constituție, Curtea apreciază că aceasta nu poate fi reținută, deoarece prevederile contestate nu sunt de natură să încalce criteriile referitoare la claritate și precizie.

18. În jurisprudența sa, în care a pus în discuție problema clarității și a previzibilității legii, Curtea a subliniat că aceste exigențe nu trebuie interpretate ca având un caracter strict formal. Având în vedere faptul că scopul legii este de a ordona relațiile sociale pentru o perioadă nedeterminată de timp și pentru o multitudine de situații, Curtea a evidențiat că nu se poate pretinde o certitudine excesivă. Instanțelor de judecată le revine rolul de a înlătura dubiile care persistă cu ocazia interpretării normelor.

19. Totodată, Curtea reamintește că dreptul la executarea unei hotărâri judecătorești constituie parte integrantă a dreptului de acces la justiție. Potrivit articolului 394 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de apel **rămâne definitivă** în momentul pronunțării și se execută conform prevederilor Codului de procedură civilă și ale altor legi. Prin urmare, din acest moment creditorul poate solicita executarea hotărârii.

20. În acest sens, Curtea Europeană a menționat că creditorul trebuie să acționeze cu promptitudine pentru a asigura executarea în cauzele civile. Acestuia îi revine sarcina de a se folosi de mijloacele puse la dispoziția sa de legislația națională și de a apela, la nevoie, la autoritatea publică pentru a-l asista la executare (*Ciprova v. Republica Cehă* (dec.), 22 martie 2005). Acest fapt presupune respectarea procedurii și a termenelor prevăzute de dreptul intern (*Stanca Popescu v. România*, 7 iulie 2009, §78).

21. Prin urmare, Curtea constată că legislatorul a pus la dispoziția creditorului suficiente mecanisme și garanții pentru asigurarea executării hotărârilor judecătorești definitive. De altfel, Curtea reține că obligația persoanelor de a-și exercita drepturile procedurale civile în termenele stabilite de lege dau conținut ordinii de drept, astfel asigurându-se certitudinea și securitatea raporturilor juridice.

22. Având în vedere cele menționate, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate este nefondată.

Din aceste motive, în baza articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 23 alin. (2) din Codul de executare, ridicată de către dl Anatolie Culicov, în dosarul nr. 2ra-5/2019, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 25 februarie 2019

DCC nr. 22

Dosarul nr. 27g/2019